

Työntekijöiden suojavaatteiden hankinta

Työt 18.03.2024 § 7

Valmistelija

Anu Koistinen, hyvinvointijohtaja, työsuojelupäällikkö
p. 040 700 2941, anu.koistinen@rautjarvi.fi

Kuntatyössä palvellaan asiakkaita ja muita kuntalaisia monissa erilaisissa työtehtävissä ja työolosuhteissa. Usein niissä tarvitaan henkilöstön suojautumista likaantumiselta tai terveyttä tai turvallisuutta vaarantavilta tilanteilta. Henkilöstön oma suojautuminen on myös asiakkaan tai muun ulkopuolisen suojaamista esimerkiksi tartunnoilta.

Suojaavaate on tarkoitettu annettavaksi työntekijälle tai viranhaltijalle silloin, kun työskentelyolosuhteet ovat jatkuvasti tai pääosan työaikaa erittäin likaiset ja vaateesta normaalia suuremmassa määrin kuluttavat. Tällä tarkoitetaan märkien, liejuisten, nokisten tai pölyisten lisäksi kuumia, kylmiä tai kosteita olosuhteita. Suojaavaate voi olla henkilökohtainen johtuen työtehtävän luonteesta tai työpistekohtainen riippuen tapauskohtaisesta harkinnasta. Kun työntekijä tai viranhaltija työskentelee vain tilapäisesti likaavissa tai vaateesta normaalia enemmän kuluttavissa olosuhteissa, voidaan työpisteeseen varata yhteisesti käytettäväksi tarkoitettu työpistekohtainen suojaavaate. Terveydellisillä, hygieenisillä tai muilla vastaavilla perusteilla työntekijä tai viranhaltija voidaan velvoittaa käyttämään tiettyä työpukua. Työnantaja hankkii kustannuksellaan mainitun työpuvun ja vastaa sen huollosta. (KT yleiskirje 15/11)

Lähijohtajilla on vastuu huolehtia henkilöstön työturvallisuudesta. Lähijohtajan on selvitettävä ja tunnistettava työstä, työtilasta ja työolosuhteista aiheutuvat haitta- ja vaaratekijät. Lähijohtajan on valvottava, että työturvallisuuslain edellyttämiä henkilönsuojaimia on työpisteeseen hankittu ja huollettu. Hän myös valvoo suojainten käyttöä. Lähijohtajan on järjestettävä perehdytystä ja opastusta henkilönsuojainten sekä muun suojavaatetuksen käytöstä. Työnantajan ohella myös työntekijällä on velvollisuutena huolehtia osaltaan työn turvallisuudesta, olla huolellinen ja varovainen, ilmoittaa vioista sekä käyttää henkilönsuojaimia. Työntekijän on työssään käytettävä sellaista asianmukaista vaateesta, josta ei aiheudu työntekijälle tapaturman tai sairastumisen vaaraa. (KT yleiskirje 15/11).

Käytänteet kunnassamme tällä hetkellä:

Ruoka- ja siivouspalveluissa vaateraha on 120 €/hlö/ vuosi, mikä sisältää t-paidan, housut ja esiliinan. Työkengät jokainen ostaa itse tai jos ei tarvitse työvaatteita, niin rahan voi käyttää työkenkiin. Työvaatteet jäävät kunnalle, kun työsuhde päättyy. Määräaikaisille työntekijöille annetaan käytettyjä vaatteita (osalla työntekijöistä on työvaatteita omasta takaa), pitempiaikaisille sijaisille ostamme työvaatteet.

Työvaatteita tilataan Hejcolta tai työntekijä voi ostaa haluamastaan kaupasta esim. housut, jotta löytyy mieleiset. Tukipalvelupäällikkö on myös useasti ostanut Hejcolta tarjouskorista työvaatteita ja erityisesti t-paitoja varastoon. Rosmariinin pukuhuoneessa on pyykinpesukone ja kuivauskaappi, joilla työvaatteiden pesu hoidetaan itse. Siivouksen työntekijöille maksetaan palkan yhteydessä korvausta työvaatteiden pesemisestä 5,0 €/kk.

Kiinteistöhuollossa toimivat kiinteistöhoitajat huolto- ja korjaustehtävissä. Työnkuvaan kuuluu kiinteistön tekniikan tarkkailua, huolto- ja korjaustöitä sekä piha-alueiden hoitoa. Työntekijöillä täytyy olla vuoden aikaan sopiva suojavaatetus.

Kiinteistöhoitajille ei ole määritelty erikseen vuosittaista vaaterahaa työntekijää kohden.

Kiinteistöhoitajilla on käytössään seuraavat vaatteet:

- huomioväritetyn talvi ja kesä takin
- housut
- T-paidan ja pitkähihaisen paidan
- turvajalkineet (kesä- ja talvi)

Työntekijä käy itse ostamassa suojavaatteensa Imatran Wurthilta tai Maasälvästä. Jokainen työntekijä vastaa itse suojavaatteiden pesusta, eikä siitä ole maksettu kulukorvausta. Työntekijälle hankitut suojavaatteet ja kengät jäävät työntekijälle työsuhteen päätyttyä, eikä elinympäristöpalveluilla ole työvaatteita tai kenkiä varastossa.

Vesihuollossa ja kunnossapidossa samat käytännöt kuin kiinteistöhuollossakin. Työntekijät työskentelevät hyvin vaihtelevissa olosuhteissa etenkin vesihuollossa ja suojavaatteiden kulutus voi olla kovaa. Sen takia ei ole määritelty mitään vuosittaista lukumäärää uusille vaatteille, vaan niitä uusitaan tarpeen mukaan lähijohtajan kanssa asiasta keskustellen. Suosituksena ja ohjenuorana on pidetty, että talvi- ja kesävaatetusta uusitaan joka toinen vuosi. Vesihuollossa pitää olla eri vaatteet puhtasvesipuolella ja eri vaatteet jätevesipuolella. Työntekijät pesevät vaatteensa itse joko työpaikalla tai kotona.

Työllisyysyksikössä on hankittu suojavaatteita, mutta ei ole yhteistä toimintamallia.

Hyvinvointipuolella ei ole käytössä suojavaatteita.

Rautjärven kunnalla ei ole yhtenäisiä sovittuja käytäntöjä siitä, mille ammattiryhmille myönnetään suojavaaterahaa. Lisäksi tulisi laatia yhtenäinen ohjeistus siitä, millä tavoin ja missä suojavaatteita pestään ja huolletaan, kuinka vaatteiden kanssa toimitaan työsuhteen päätyttyä sekä muita mahdollisia asioita.

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Koistinen Anu
Päätösehdotus	Työyhteisötoimikunta merkitsee asian tiedokseen ja esittää, että suojavaatteiden hankinnasta, pesusta ja toimimisesta työsuhteen päätyttyessä tehdään ohjeistus. Työvaatteiden hankintapaikka kilpailutetaan.
Päätös	Päätettiin, että tehdään selvitys työvaatteiden hankinnasta ja pesemisestä sekä toimintaohje työvaatteiden suhteen työsuhteen päätyttyä. Huomioidaan työnantajan työturvallisuusvaatimukset ja työntekijöiden tasapuolinen kohtelu. Asian selvittelyä jatketaan Anu Koistinen johdolla.

Valmistelija

Anu Koistinen, hyvinvointijohtaja
p. 040 700 2941, anu.koistinen@rautjarvi.fi

Rautjärven kunnan suojavaatehankinnat

Työyhteisötoimikunnassa käsiteltiin 18.3.2024 § 7 työntekijöiden suojavaatteiden hankintaa. Kokouksessa sovittiin pykälän jatkokäsittelystä ja laadittavasta ohjeistuksesta koskien suojavaatehankintoja.

Rautjärven kunnalla on velvollisuus huolehtia työturvallisuudesta ja työntekijöiden tasapuolisesta kohtelusta suojavaatteiden hankinnassa ja lunastamisessa. Jokaisen esihenkilön on valvottava, että hänen vastuullaan olevista työpisteistä löytyy työturvallisuuslain edellyttämät henkilöstösuojaimet. KT:n yleiskirjeessä Suojavaatetus kunta-alalla (15/2011) on tarkemmat määräykset suojavaatetuksen käytöstä.

Suojavaate on tarkoitettu annettavaksi työntekijälle tai viranhaltijalle silloin, kun työskentelyolosuhteet ovat jatkuvasti tai pääosan työaikaa erittäin likaiset ja vaateetusta normaalia suuremmassa määrin kuluttavat. Tällä tarkoitetaan märkien, liejuisten, nokisten tai pölyisten lisäksi kuumia, kylmiä ja kosteita olosuhteita. Kun työntekijä tai viranhaltija työskentelee vain tilapäisesti likaavissa tai vaateetusta normaalia enemmän kuluttavissa olosuhteissa, voidaan työpisteeseen varata yhteisesti käytettäväksi tarkoitettu työpistekohtainen suojavaate. Esihenkilö harkitsee tapauskohtaisesti, hankitaanko suojavaate tai henkilöstösuojain henkilökohtaiseen vai työpistekohtaiseen käyttöön. Suojavaatteilla tarkoitetaan likaa ja kulutusta kestäviä päällyshousuja ja -takkia tai haalareita. Henkilösuojaimia ovat muun muassa kypärät, silmien, kuulon ja hengityksen suojaimet, suojakäsineet ja suojajalkineet. Työntekijä vastaa itse kustannuksellaan muista vaatteista tai asusteista, kuten alusasuksista, vöistä, verryttelyasuista, college-asuista, sukista tai kenkien pohjallisista.

Selvitä vaatevalinnan taustatiedoiksi:

- työympäristön vaaratekijät, suojaustarve ja haitallisuuden aste, altistusaika ja tarvittava suojaustaso työtehtävän mukaisesti
- läheltä-piti tapaukset/tapaturmat, todetut allergiat tai ammattitaudit sekä muut vaatimukset, esimerkiksi hygieniavaatimukset
- ergonomiset vaatimukset: työn vaatimat työasennot, työliikkeet, käytettävät työvälineet, työkalut ja työmenetelmät
- työntekijöiden antama palaute
- käytettävä pesun ja huollon soveltuvuus käytössä olevaan huoltoprosessiin. Määritä tarvittava vaatemäärä/henkilö ja ota huomioon vaatteiden kiertoaika huollossa.
- vaateetuksen sopivuus samanaikaisesti käytettävien suojainten kanssa
- markkinoilla olevat työhön soveltuvat tuotteet.

Suojavaatetus kuuluu henkilönsuojaindirektiivin piiriin ja sen tulee olla EY-tyyppitarkastettu ja CE-merkitty. Standardit määrittelevät suojavaatetuksen tekniset vaatimukset. Suojavaatteessa on EN-standardin lyhenne ja sen

merkinnässä on standardikohtainen tunnuskuva ja suojaustaso. Suojavaatetus on henkilönsuojain. Työvaatteessa ei ole erityistä suojausominaisuutta. Se on ammatti- tai työpaikkakohtainen vaatetus, esimerkiksi virkapuku, univormu tai ammattityövaate. Ammattivaatetusta käytetään esimerkiksi terveydenhuollossa, hotelli- ja ravintola-alalla, suurkeittiöissä ja siivousalalla. (www.ttl.fi)

Ehdotus Rautjärven kunnan ohjeistukseksi:

- Nimetään jokaiselle yksikölle suojavaatehankinnoista vastaava henkilö, joka kirjaa ylös luovutetut ja palautetut suojavaatteet.
- Suojavaatteet tulee hankkia Rautjärven kunnan kilpailuttamalta toimittajalta. Mikäli soveltuvaa vaatetta tai asustetta ei löydy toimittajan valikoimasta, kyseinen tuote voidaan hankkia toiselta toimittajalta. Toimittajan valikoimissa olevista suojavaate- ja henkilösuojainvaihtoehtoista tulee valita edullisin vaatteelle tai suojaimelle vähimmäisvaatimukset täyttävä tuote. Lähijohtaja oston valtuuttaessaan ja laskun hyväksyessään vastaa siitä, että tätä ohjetta on noudatettu.
- Pääsääntöisesti työvaatteet ja jalkineet voidaan uusia joka toinen vuosi.
- Työvaatteet pestään joko työpaikalla tai kotona. Kotona pesemisestä maksetaan 5 €/kk pesukorvausta kuukausipalkan yhteydessä.
- Ennen kahden vuoden elinkaaren päättymistä työvaatteet voidaan uusia, jos ne rikkoutuvat tai likaantuvat siten, ettei niitä ole mahdollista ennallistaa käyttökelpoisiksi.
- Palvelussuhteen päättyessä suojavaatteet luovutetaan takaisin työnantajalle. Palautetut käyttökelpoiset suojavaatteet pestään ja varastoidaan myöhempää käyttöä varten. Työkengät ja -käsineet jäävät työntekijälle.
- Opiskelijat, harjoittelijat ja kesätyöntekijät tulee ottaa huomioon siltä osin kuin heihin sovelletaan työturvallisuuslakia.

Rautjärven kunnassa suojavaatehankintoja tehdään tällä hetkellä pääsääntöisesti ruoka- ja siivouspalveluissa, kiinteistönhuollossa, vesihuollossa ja kunnossapidossa sekä työllisyysyksikössä. Rautjärven kunnan elinympäristöpalveluiden vuosittaiset suojavaatekustannukset henkilöä kohti ovat seuraavat:

Kesä-syysvaate: turvakengät 170 €, takki 125 €, housut 80 €, t-paita 20 €, talvivaate: talvitakki 130 € ja housut 90 €. Ruoka- ja siivouspalveluissa vaateraha on 120 €/hlö/vuosi. Rautjärven kunta on mukana suojavaatteiden yhteishankinnassa, jonka Lappeenrannan kaupunki on kilpailuttanut. Sopimusaika on 1.1.2024-31.12.2025 + mahdolliset optiovuodet.

Esittelijä

Hyvinvointijohtaja Koistinen Anu

Päätösehdotus

Työyhteisötoimikunta esittää, että Rautjärven kunnan suojavaatehankintojen taustatietojen selvittäminen ja ohjeistus noudattaa pykälätekstissä kerrottuja yksityiskohtia.

Päätös Työyhteisötoimikunta esittää kunnanhallitukselle, että Rautjärven kunnassa noudatetaan esitettyä suojavaateohjeistusta. Lähijohtaja päättää viranhaltijapäätöksellä suojavaatteiden hankinnasta ja suojavaatteiden pesemisestä. Kutsutaan kunnantalolle kilpailutettujen suojavaatteiden esittelijä syksyllä 2024 lähijohtajatiimikokouksen yhteyteen.

Kh 19.08.2024 § 131
115/01.04.01/2023

Valmistelija Anu Koistinen, hyvinvointijohtaja
p. 040 700 2941, anu.koistinen@rautjarvi.fi

Esittelijä Kunnanjohtaja Anttila Harri

Päätösehdotus Kunnanhallitus hyväksyy esitetyn suojavaateohjeistuksen noudatettavaksi Rautjärven kunnassa.

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi suojavaateohjeistuksen noudatettavaksi Rautjärven kunnassa.